

กลวิธีการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริงในโลกเวทมนตร์ ของวรรณกรรมชุด “Harry Potter” English to Thai Translation Strategies on Unreal Nouns and Noun Phrases in “Harry Potter” Book Series

คณาพร แก้วแกมจันทร์ (Kanaporn Kaewkamjan)¹

ชไมพร พุทธิรัตน์ (Chamaiporn Buddharat)²

วรรณวิภาศ พลกำจัด (Wanwipang Polkamjad)³

วิยะดา พรหมจิตต์ (Viyada Promchitta)⁴

วิเชียร พันธุ์อัน (Wichien Phanon)⁵

จิราพร สุขทรง (Jiraporn Sukkrong)⁶

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “กลวิธีการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริงในโลกเวทมนตร์ของวรรณกรรมชุด Harry Potter” มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหากลวิธีการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริงในโลกเวทมนตร์ของวรรณกรรมชุด Harry Potter จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกคำนามและนามวลีเหนือจริงของต้นฉบับและฉบับแปล และแบบบันทึกกลวิธีการแปล ข้อมูลที่ใช้ศึกษาคือคำนามและนามวลีเหนือจริงที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับภาษาอังกฤษ ชุด Harry Potter เล่มที่ 1-3 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การเปรียบเทียบความหมายคำนามและนามวลีเหนือจริงในภาษาต้นฉบับกับคำในภาษาฉบับแปล จากนั้นนำคำที่ได้จากการวิเคราะห์มาจำแนกตามกรอบกลวิธีการแปล 18 กลวิธี ที่ใช้เป็นเกณฑ์ตามแบบบันทึกกลวิธีการแปลที่สร้างขึ้น

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Correspondent author: me_cantona@hotmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

³ อาจารย์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

⁵ อาจารย์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

⁶ อาจารย์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ผลการศึกษาพบว่า จากกรอบกลวิธีการแปล 18 กลวิธี ผู้แปลใช้กลวิธีการแปล คำนามและนามวลีเหนือจริงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจำนวน 10 กลวิธี โดยใช้กลวิธี ใน 2 ลักษณะ คือ การใช้กลวิธีการแปลแบบเดี่ยวและการใช้กลวิธีแบบผสม โดยกลวิธีการ แปลที่ใช้มากที่สุด 5 อันดับแรกเรียงลำดับตามค่าความถี่จากมากไปน้อย มีดังนี้ 1) การแปลโดยการสร้างศัพท์ใหม่ด้วยการแปลคำยืมแบบตรงตัว 2) การแปลโดยการใช้ คำทับศัพท์ปนคำไทย 3) การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์หรือคำยืม 4) การแปลโดยการ ใช้คำในภาษาแปลสร้างศัพท์ใหม่ และ 5) การแปลโดยการใช้ทั้งการสร้างศัพท์ใหม่ ด้วยการแปลคำยืมแบบตรงตัวและการใช้คำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงกัน

คำสำคัญ: กลวิธีการแปล, คำนามและนามวลีเหนือจริง, แฮร์รี พอตเตอร์

Abstract

The primary objective of this qualitative research was to study English to Thai translation strategies on unreal nouns and noun phrases in “Harry Potter” book series. The research tools consisted of the English-Thai unreal noun and noun phrase record and the translation strategy record. Data consisted of English-Thai unreal nouns and noun phrases taken from the first three books of the “Harry Potter” book series. Data was analyzed by comparing the meaning of unreal nouns and noun phrases between English and Thai versions. Then those unreal nouns and noun phrases were analyzed to match with one of 18 translation strategies in the translation strategy record.

The research shows that 10 of 18 strategies were used in the translation. The strategies were used in two patterns: single strategy and mixed strategies. The 5 most frequently used translation strategies in the order of mean from high to low were as follows: 1) Translation by forming a new word in the target language by literally translating each lexical item of the source language 2) Translation by using loan blends (loan and target-language words) 3) Translation by using transliteration 4) Translation by forming a new word with lexical items of the target language and 5) Translation by forming a new word of the target language by literally translating each lexical item of the source language and using other related words.

Keywords: Translation Strategies, Unreal Nouns and Noun Phrases, Harry Potter

1. บทนำ

ปัจจุบันวรรณกรรมเยาวชนแปลถือเป็นหนึ่งในหนังสือที่สร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นแนวทางในการเจริญเติบโตให้กับผู้อ่านต่อไป โดยวรรณกรรมเยาวชนที่โดดเด่นแห่งยุค ได้แก่ วรรณกรรมเยาวชนชุด “Harry Potter” ของผู้เขียนชาวอังกฤษ เจ.เค. โรว์ลิง (J. K. Rowling) ซึ่ง สสส. (2557) คัดเลือกให้อยู่ใน โครงการแนะนำวรรณกรรมชั้นดี 50 เล่มที่เยาวชนควรอ่านก่อนโต สอดคล้องกับที่ชัยวัฒน์ คุประตกุล (2554) ได้ระบุว่า วรรณกรรมเยาวชนชุด “Harry Potter” เป็นวรรณกรรม จินตนาการบริสุทธิ์ยุคใหม่ที่มีความโดดเด่นเป็นพิเศษ วรรณกรรมเยาวชนชุดนี้สามารถ สร้างยอดขายได้มากกว่า 450 ล้านเล่มทั่วโลก แปลเป็นภาษาต่าง ๆ มาแล้ว 67 ภาษา รวมทั้งภาษาไทย และได้รับรางวัลจำนวนมากทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ สิ่ง ที่โดดเด่นของวรรณกรรมชุดนี้ คือ จินตนาการในรูปแบบต่าง ๆ ที่ผู้เขียนสร้างสรรค์ขึ้นมา จนก่อให้เกิดความนิยมในการนำสิ่งเหนือจริงในวรรณกรรมชุดนี้มาเลียนแบบในโลกของ ความเป็นจริงไว้ เช่น การบรรจุคำว่า “มักเกิ้ล” (Muggle) ซึ่งหมายถึง มนุษย์ที่ไม่มีเวทมนตร์ ลงในพจนานุกรมภาษาอังกฤษฉบับออกซ์ฟอร์ด หรือการพยายามเลียนแบบการเล่นกีฬา ควิดดิช (Quidditch) ซึ่งเป็นกีฬายอดนิยมในโลกเวทมนตร์ และยังมีการผลิตสินค้า เช่น ขนมหรือเครื่องดื่มในโลกเวทมนตร์ และสร้างสถานที่ที่เกี่ยวกับฉากต่าง ๆ ในโลกเวทมนตร์ ขึ้นมา เพื่อให้ผู้อ่านที่ชื่นชอบวรรณกรรมชุดนี้ได้สัมผัสกับสิ่งเหนือจริงที่คิดว่ามีอยู่ แต่ในหนังสือเท่านั้น (สสส., 2557)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า กลวิธีทางภาษาประเภทหนึ่งที่น่าสนใจเพื่อสร้าง สิ่งเหนือจริงในโลกเวทมนตร์ คือ การใช้คำนามและนามวลีมาสร้างหรือแทนตัวละคร สถานที่ สถานการณ์และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่ไม่มีอยู่จริง ดังนั้นจึงน่าสนใจว่า ในการถ่ายทอด คำนามและนามวลีเหนือจริงที่สร้างความโดดเด่นให้กับวรรณกรรมเยาวชนชุดนี้ จากภาษาอังกฤษมาเป็นภาษาไทยใช้กลวิธีการแปลอย่างไร นอกจากนี้ยังไม่มีงานวิจัย เกี่ยวกับการค้นหากลวิธีการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริงในวรรณกรรมจินตนาการ บริสุทธิ์ จากที่กล่าวมาทั้งหมดผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาค้นคว้าว่านักแปลใช้กลวิธีการแปล คำนามและนามวลีเหนือจริงในโลกเวทมนตร์ของวรรณกรรมชุด “Harry Potter” อย่างไรบ้าง และกลวิธีใดใช้มากที่สุด

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อหาวิธีการแปลค่านามและนามวลีเหนือจริงในโลกเวทมนตร์ของวรรณกรรมเยาวชนชุด “Harry Potter”

3. วิธีการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ดำเนินการในลักษณะของการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยการทบทวนแนวความคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแปลวรรณกรรม ดังต่อไปนี้ (1) แนวความคิดเกี่ยวกับแนวทางและกลวิธีการแปล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการรวบรวมและวิเคราะห์ออกมาเป็นกลวิธีประเภทต่าง ๆ ที่นักแปลน่าจะนำมาใช้ในการแปลค่านามและนามวลีเหนือจริงในโลกเวทมนตร์ของวรรณกรรมชุด “Harry Potter” (2) แนวความคิดเกี่ยวกับแนวทางการแปลวรรณกรรมของฟอร์ตนาโด อิสราเอล เพื่อให้ทราบแนวทางเบื้องต้นในการแปลวรรณกรรม ซึ่งถือเป็นตัวบทประเภเน้นการแสดงออกและมีแนวทางการแปลที่แตกต่างไปจากตัวบทประเภทอื่น ๆ (3) แนวความคิดเกี่ยวกับวรรณกรรมจินตนาการบริสุทธ์เพื่อให้ทราบลักษณะโดยทั่วไปของวรรณกรรมประเภทนี้ และที่สำคัญคือลักษณะอันโดดเด่นของวรรณกรรมจินตนาการบริสุทธ์ที่นำมาสู่งานวิจัยครั้งนี้ นั่นคือการศึกษากลวิธีการแปลค่านามและนามวลีเหนือจริงในโลกเวทมนตร์ของวรรณกรรมเยาวชนชุด “Harry Potter” (4) วรรณกรรมเยาวชน ชุด “Harry Potter” เพื่อให้ทราบที่มาและความสำคัญ รวมถึงเนื้อเรื่องโดยย่อของวรรณกรรมชุดนี้เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการคัดเลือกค่านามและนามวลีที่แสดงถึงความไม่ปกติธรรมดา ความเหนือธรรมชาติ และมีชีวิตที่แปลกประหลาด (weird, strange, unusual) ต่อไป และ (5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการค้นหาแนวทางหรือกลวิธีการแปลในตัวบทประเภทวรรณกรรมจินตนาการบริสุทธ์ กลวิธีการแปลที่เกี่ยวข้องกับค่านาม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลวรรณกรรมเยาวชน ชุด “Harry Potter”

3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เอกสารที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือวรรณกรรมเยาวชนชุด “Harry Potter” เล่มที่ 1 2 และ 3 ทั้งต้นฉบับภาษาอังกฤษและฉบับแปลภาษาไทย จากจำนวนหนังสือทั้งหมด 7 เล่ม ต้นฉบับภาษาอังกฤษเขียนโดย เจ. เค. โรว์ลิง (J. K. Rowling, 1998-1999)

จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ Scholastic Press ส่วนฉบับแปลภาษาไทยเล่มที่ 1 เล่มที่ 2 แปลโดย สุมาลี (Rowling, 2546, ฉบับที่ 3) และเล่มที่ 3 แปลโดยวสิษฐ หวังซึ้งกุล (Rowling, 2546, ฉบับที่ 3) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ โดยเหตุผลที่เลือกเฉพาะเล่มที่ 1 2 และเล่ม 3 เนื่องจากเป็นหนังสือในสามเล่มแรกที่ได้รับการตีพิมพ์ออกมาก่อน และมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการแนะนำตัวละคร เรื่องราว และสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งคาดว่าจะมีคำศัพท์ประเภทคำนามและนามวลีเหนือจริงปรากฏอยู่มาก

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการหาทวิวิธีการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริงในโลกเวทมนตร์ของวรรณกรรมเยาวชนชุด “Harry Potter” ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

3.2.1 กำหนดเกณฑ์สำหรับการวิเคราะห์ลักษณะของทวิวิธีการแปล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้การรวบรวมแนวทางที่เกี่ยวข้องกับทวิวิธีการแปลจาก Beekman & Callow (อ้างถึงใน สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2546) สัญฉวี สายบัว (2542) Baker (2011) อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (อ้างถึงใน อัจฉรา เทพแพง, 2555) และประยุกต์ใช้กรอบทวิวิธีการแปลคำนามผสมจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของอัจฉรา เทพแพง (2555) จากการทบทวนเอกสารข้างต้น ผู้วิจัยได้สร้างกรอบทวิวิธีการแปลคำนามและนามวลีทั้งหมด 18 ทวิวิธีเพื่อนำมาเป็นเกณฑ์สำหรับการวิเคราะห์ลักษณะของทวิวิธีการแปลดังนี้

- (1) การแปลโดยใช้คำทับศัพท์หรือคำยืม
- (2) การแปลโดยใช้คำทับศัพท์ปนคำไทย
- (3) การแปลโดยใช้คำทับศัพท์หรือคำยืม แล้วใส่คำจำแนกประเภทอย่างกว้าง ๆ
- (4) การแปลคำยืมแบบตรงตัวเพื่อสร้างศัพท์ใหม่ หรือการแปลคำยืมแบบตรงตัวเพื่อสร้างศัพท์ใหม่แล้วเพิ่มคำอธิบายเล็กน้อย
- (5) การแปลคำยืมแบบตรงตัวและการใช้คำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงเพื่อสร้างศัพท์ใหม่ หรือการแปลคำยืมแบบตรงตัวและการใช้คำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงเพื่อสร้างศัพท์ใหม่แล้วเพิ่มคำอธิบายเล็กน้อย
- (6) การแปลโดยใช้คำในภาษาแปลสร้างศัพท์ใหม่
- (7) การแปลโดยใส่คำภาษาอังกฤษในวงเล็บเพื่อกำกับคำทับศัพท์หรือคำยืม
- (8) การแปลโดยใช้ข้อความอธิบาย

- (9) การแปลโดยใช้คำที่มีความหมายกว้างขึ้น
- (10) การแปลโดยการจำแนกอย่างกว้างๆ แล้วเติมคำอธิบาย
- (11) การแปลโดยการแทนที่สิ่งที่ปรากฏในวัฒนธรรมภาษาแปล
- (12) การแปลโดยใช้คำหรือสำนวนที่รู้จักกันดีในภาษาฉบับแปล
- (13) การแปลโดยใช้วลีหรือประโยคแทนคำ
- (14) การแปลโดยการตัดคำที่ไม่สำคัญออก
- (15) การแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่เกี่ยวข้องกับภาษาต้นฉบับ
- (16) การแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษาต้นฉบับ
(ใช้คำในภาษาฉบับแปล)
- (17) การแปลโดยใช้ภาพประกอบแทนคำอธิบาย
- (18) การแปลโดยใช้คำเป็นกลาง

3.2.2 สร้างแบบบันทึกสำหรับบันทึกคำนามและนามวลีที่คัดเลือก

ผู้วิจัยได้สร้างแบบบันทึกเพื่อบันทึกคำนามและนามวลีที่คัดเลือกมาจากการอ่านวรรณกรรมเยาวชนชุด “Harry Potter” และแบบบันทึกสำหรับการจำแนกคำนามและนามวลีที่ค้นพบ โดยแบบบันทึกทั้ง 2 แบบมีลักษณะดังนี้

(1) แบบบันทึกคำนามและนามวลีเหนือจริงของต้นฉบับและฉบับแปล สร้างขึ้นเพื่อบันทึกคำที่แสดงลักษณะพิเศษของวรรณกรรมจินตนาการ โดยยึดจากคำนิยามของชัยวัฒน์ คุประตกุล (2554) คือ คำนามและนามวลีที่แสดงถึงความไม่ปกติธรรมดา ความเหนือธรรมชาติ และมีชีวิตที่แปลกประหลาด (weird, strange, unusual) และ Makinen (2010) ที่ระบุว่า สิ่งที่เกี่ยวข้องกับผู้วิเศษมีเวทมนตร์อภินิหารและตำนาน มีพ่อมด แม่มด คาถา มังกร ผู้วิเศษ เทวดา ปีศาจ หรือมนุษยชาติทั้งคนและสัตว์ที่มีรูปร่างแปลก ๆ แตกต่างไปตามเผ่าพันธุ์ที่คิดขึ้นได้ และ Kotarba (2016) ที่กล่าวถึง เหตุการณ์ที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง สถานที่ที่ไม่มีอยู่จริง และตัวละครใช้อำนาจพิเศษหรือกลยุทธ์อันแปลกประหลาดในการแก้ปัญหา โดยแบบบันทึกมีลักษณะ ดังนี้

ตารางที่ 1 แบบบันทึกคำนามและนามวลีเหนือจริงของต้นฉบับและฉบับแปล

ต้นฉบับ	หน้า	ฉบับแปล	หน้า	กลวิธีการแปล
Muggle	10	มักเกิ้ล	22	1. การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์หรือคำยืม

(2) แบบบันทึกกลวิธีการแปล สร้างขึ้นมาเพื่อจำแนกคำนามและนามวลีเหนือจริงของฉบับแปลตามกลวิธีตามเกณฑ์สำหรับการวิเคราะห์ลักษณะของกลวิธีการแปล ในข้อ 2.1 แบบบันทึกมีลักษณะ ดังนี้

ตารางที่ 2 แบบบันทึกกลวิธีการแปล

คำ/วลีในต้นฉบับ	เลขหน้าของต้นฉบับ	คำ/วลีในฉบับแปล	เลขหน้าของฉบับแปล	กลวิธีการแปล

3.3 การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้วางแผนการรวบรวมข้อมูลจากเนื้อหาในฉบับแปลของวรรณกรรมเยาวชนชุด “Harry Potter” เล่ม 1 2 และ 3 เพื่อ

3.3.1 วิเคราะห์ระดับคำ ซึ่งก็คือ คำนามและนามวลีเหนือจริง โดยผู้วิจัยอ่านฉบับแปลอย่างละเอียดไปที่ละหน้า เมื่อพบคำนามหรือนามวลีที่เหนือจริง เช่น คำว่า “มักเกิ้ล” ในหน้าที่ 22 ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ว่าคำนี้เป็นคำนามที่เหนือจริงหรือไม่ โดยพิจารณาว่าคำหรือสิ่งนั้นต้องไม่ปรากฏหรือไม่อยู่ในโลกความเป็นจริง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกคำนามและนามวลีเหนือจริงของต้นฉบับและฉบับแปลที่สร้างขึ้นในข้อ 2.1

3.3.2 เมื่อพิจารณาแล้วว่าคำนามและนามวลีนั้น ๆ เหนือจริง ผู้วิจัยจึงได้นำคำนั้นไป เทียบเคียงความหมายกับคำที่ปรากฏในต้นภาษาอังกฤษจากตัวอย่างคำว่า “มักเกิ้ล” ในหน้าที่ 22 ของฉบับแปล ผู้วิจัยพบคำภาษาอังกฤษจากต้นฉบับคือคำว่า “Muggle” ในหน้าที่ 10 ของต้นฉบับ ยกตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 3 ตัวอย่างแสดงการวิเคราะห์กลวิธีการแปล

คำ/วลีในต้นฉบับ	เลขหน้าของต้นฉบับ	คำ/วลีในฉบับแปล	เลขหน้าของฉบับแปล

3.3.3 นำคำที่ได้จากข้อที่ 3.3.1 และ 3.3.2 มาใส่ในตารางเปรียบเทียบภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลเพื่อให้เห็นการเปรียบเทียบชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 4 ตัวอย่างแสดงการเปรียบเทียบภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปล

คำ/วลีในต้นฉบับ	เลขหน้า	คำ/วลีในฉบับแปล	เลขหน้า
Muggle	10	มักเกิ้ล	22
Hover charm	20	คาถาลอยตัว	35

3.3.4 ผู้วิจัยทำขั้นตอน 3.3.1 ถึง 3.3.3 จนครบทั้งต้นฉบับและฉบับแปลของวรรณกรรมเยาวชน ชุด “Harry Potter” ทั้ง 6 เล่ม

3.3.5 นำคำนามและนามวลีเหนือจริงที่ได้จากการวิเคราะห์ในข้อ 3.3.1 ถึง 3.3.4 ทั้งหมดมาจำแนกตามกรอบกลวิธีการแปลตามแบบบันทึกกลวิธีการแปล 18 กลวิธี ที่สร้างขึ้น เช่น เมื่อได้คำนามและนามวลีเหนือจริง “มักเกิ้ล” = “Muggle” ผู้วิจัยได้วิเคราะห์คำนามและนามวลีเหนือจริงนั้นว่าใช้กลวิธีการแปลแบบใด โดยเมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่ามักเกิ้ลใช้การถ่ายเสียงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยโดยไม่ได้เพิ่มเติมคำอื่นใดเข้าไป จึงตรงกับกลวิธีการแปลที่ 1 คือ การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์หรือคำยืม

3.3.6 บันทึกคำนามและนามวลีเหนือจริง รวมทั้งกลวิธีการแปลแบบต่าง ๆ ลงในแบบบันทึกที่สร้างขึ้นใน 3.2.2 (2) โดยบันทึกภาษาต้นฉบับเปรียบเทียบกับภาษาฉบับแปลให้เห็นชัดเจน

3.3.7 ผู้วิจัยตรวจสอบผลการวิเคราะห์การใช้กลวิธีการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริงทุกคำอีกครั้งเพื่อความถูกต้อง

3.3.8 ผู้วิจัยแยกกลวิธีที่พบในการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริง

3.3.9 ผู้วิจัยจัดกลุ่มคำนามและนามวลีเหนือจริงตามกลวิธีการแปลแบบต่าง ๆ โดยเรียงลำดับตามความถี่การใช้กลวิธีการแปลจากมากไปน้อย และแสดงคำนามและนามวลีเหนือจริงที่บ่งชี้ให้เห็นถึงกลวิธีการแปลที่ชัดเจนเพื่อให้สามารถรวบรวมกลวิธีการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริงในครั้งนี้อีกได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนมากที่สุด

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสารและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อค้นหากลวิธีการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริงในโลกเวทมนตร์ของวรรณกรรมชุด “Harry Potter” โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 นำคำนามและนามวลีเหนือจริงในโลกเวทมนตร์ของวรรณกรรมชุด “Harry Potter” ที่ได้จากตารางบันทึกมาจำแนกกลวิธีการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริงเหล่านั้นว่าใช้กลวิธีการแปลใดบ้าง ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.4.2 แสดงผลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลที่ได้ในข้อ 3.4.1 ว่าจากกรอบกลวิธีทั้ง 18 กลวิธี ผู้แปลใช้กลวิธีอะไรบ้างในรูปแบบของตาราง จากนั้นเลือกตัวอย่างที่แสดงกลวิธีการแปลที่พบให้ชัดเจน

4. ผลการวิจัย

4.1 จำนวนกลวิธีที่พบในการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริง

จากการค้นหาคำนามและนามวลีเหนือจริงในวรรณกรรมชุด แฮร์รี่ พอตเตอร์ เล่มที่ 1 2 และ 3 ผู้วิจัยพบคำนามและนามวลีเหนือจริงทั้งหมด 441 คำ และจากการวิเคราะห์เพื่อหากลวิธีการแปล พบว่า จากกรอบกลวิธีการแปล 18 กลวิธี ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลทั้งสิ้น 10 กลวิธี ดังนี้

กลวิธีที่ 1 การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์หรือคำยืม

กลวิธีที่ 2 การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์ปนคำไทย หรือการแปลโดยการใช้คำทับศัพท์ปนคำไทยแล้วเพิ่มคำอธิบาย

กลวิธีที่ 3 การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์หรือคำยืม แล้วใส่คำจำแนกประเภทอย่างกว้าง ๆ

กลวิธีที่ 4 การแปลคำยืมแบบตรงตัวเพื่อสร้างศัพท์ใหม่ หรือการแปลคำยืมแบบตรงตัวเพื่อสร้างศัพท์ใหม่แล้วเพิ่มคำอธิบายเล็กน้อย

กลวิธีที่ 5 การแปลคำยืมแบบตรงตัวและการใช้คำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงเพื่อสร้างศัพท์ใหม่ หรือการแปลคำยืมแบบตรงตัวและการใช้คำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงเพื่อสร้างศัพท์ใหม่แล้วเพิ่มคำอธิบายเล็กน้อย

กลวิธีที่ 6 การแปลโดยใช้คำในภาษาแปลสร้างศัพท์ใหม่

กลวิธีที่ 8 การแปลโดยการใช้ข้อความอธิบาย

กลวิธีที่ 12 การแปลโดยการใช้คำหรือสำนวนที่รู้จักกันดีในภาษาฉบับแปล

กลวิธีที่ 14 การแปลโดยการตัดคำที่ไม่สำคัญออก 14

กลวิธีที่ 16 การแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษาต้นฉบับ (ใช้คำในภาษาฉบับแปล)

4.2 ลักษณะการใช้กลวิธี

จากกลวิธีการแปลที่พบ 10 กลวิธี ผู้แปลมีลักษณะการใช้กลวิธีแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ กลวิธีแบบเดี่ยวและกลวิธีแบบผสม โดย

4.2.1 กลวิธีแบบเดี่ยว หมายถึง ผู้แปลใช้กลวิธี 1 ใน 10 กลวิธี เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งในการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริง ยกตัวอย่างเช่น

กลวิธีที่ 1 การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์หรือคำยืม

Muggle แปลว่า มักเกิ้ล

Knuts แปลว่า คนุตส์

กลวิธีที่ 2 การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์ปนคำไทย หรือ การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์ปนคำไทยแล้วเพิ่มคำอธิบายเล็กน้อย

Diagon Alley แปลว่า ตรอกไดเอกออน

a prefect badge แปลว่า ตราพรี่เฟ็ค

4.2.2 กลวิธีแบบผสม หมายถึง จาก 10 กลวิธี ผู้แปลใช้กลวิธีตั้งแต่ 2 กลวิธีขึ้นไปในการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริง ยกตัวอย่างเช่น

กลวิธีแบบผสมระหว่าง กลวิธีที่ 3 การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์หรือคำยืมแล้วใส่คำจำแนกประเภทอย่างกว้างๆ ผสมกับ กลวิธีที่ 2 การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์ปนคำไทย

a Nimbus Two Thousand แปลว่า ไม้กวาดนิมบัสสองพัน

Hebridean Blacks แปลว่า พันธุ์สีดำเฮบริเดียน

กลวิธีแบบผสมระหว่าง กลวิธีที่ 8 การแปลโดยการใช้ข้อความอธิบาย
ผสมกับกลวิธีที่ 2 การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์ปนคำไทย

Shredded skin of a boom- slang แปลว่า คราบงูเขียวพิษบูมชะแลง
the centaurs แปลว่า พวกเซ็นทอร์ครึ่งคนครึ่งม้า

4.3 กลวิธีการแปลที่ใช้มากที่สุด

จากลักษณะการใช้กลวิธีการแปลทั้งแบบเดี่ยวและแบบผสม พบว่ากลวิธี
ที่ผู้แปลใช้มากที่สุด 5 อันดับแรกเรียงลำดับตามค่าความถี่จากมากไปน้อย มีดังนี้

4.3.1 การแปลโดยการสร้างศัพท์ใหม่ด้วยการแปลคำยืมแบบตรงตัว
คิดเป็นร้อยละ 29.13 เป็นการแปลคำยืมซึ่งในที่นี้หมายถึงคำนามและนามวลีเหนือจริง
อย่างตรงไปตรงมา ไม่มีการเพิ่มคำอธิบายใด ๆ หรือแปลโดยใช้คำอื่นที่มีความหมาย
ใกล้เคียง ทำให้เกิดคำศัพท์ใหม่ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน โดยตัวอย่างการแปลคำนาม
และนามวลีเหนือจริงจากทั้ง 3 เล่ม มีดังนี้

ตารางที่ 5 ตัวอย่างกลวิธีการแปลโดยการสร้างศัพท์ใหม่ด้วยการแปลคำยืมแบบตรงตัว

ลำดับ ที่	ต้นฉบับ	หน้า	ฉบับแปล	หน้า
แฮร์รี พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพ์				
1.	Spell books	58	หนังสือเวทมนตร์	77
2.	platform nine and three-quarters	89	ชานชาลาที่เก้าเศษสามส่วนสี่	113
3.	a Grow-Your-Own-Warts kit	204	ชุดเครื่องมือปลูกหูดด้วยตนเอง	248
4.	three-headed dog	266	หมาสามหัว	322
5.	Winged keys	279	กุญแจมีปีก	337
แฮร์รี พอตเตอร์กับห้องแห่งความลับ				
6.	Hover charm	20	คาถาลอยตัว	35
7.	Flying car	31	รถยนต์เหาะ	48
8.	The talking mirror	42	กระจกเงาที่พูดได้	61
9.	Vanishing spell	98	คาถาหายตัว	124
10.	a troupe of dancing skeletons	131	คณะโครงกระดูกเต้นระบำ	162
แฮร์รี พอตเตอร์ กับ นักโทษแห่งอัซคาบัน				
11.	Flame freezing charm	2	คาถาไฟเย็น	12
12.	Shrinking potions	3	น้ำยาหดตัว	13
13.	A gigantic tortoise with a jewel-encrusted shell	58	เต่ายักษ์ซึ่งมีกระดองฝังอัญมณี	77
14.	Spectral dog	107	สุนัขผี	134
15.	blood-flavored lollipops	197	อมยิ้มรสเลือด	240

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า นักแปลใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวตามค่านาม
หรือนามวลีเหนือจริงที่ปรากฏ เช่น การแปลคำว่า Spell books ซึ่ง

books หมายถึง หนังสือ

spell หมายถึง เวทมนตร์

แปลตรงตัวทำให้เกิดคำศัพท์ใหม่ ว่า หนังสือเวทมนตร์

หรือการแปลคำว่า The talking mirror ซึ่ง

mirror หมายถึง กระจกเงา

talking (ทำหน้าที่เป็น adj.) หมายถึง ที่พูดได้

แปลตรงตัวทำให้เกิดคำศัพท์ใหม่ ว่า กระจกเงาที่พูดได้

4.3.2 การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์ปนคำไทย คิดเป็นร้อยละ 15.22 เป็นการ
แปลค่านามและนามวลีเหนือจริงโดยตัดสินใจรักษาคำเดิมจากภาษาต้นฉบับไว้และ
ผสมด้วยคำแปลภาษาไทย นอกจากนี้อาจมีการเพิ่มคำภาษาไทยเข้าไปเพื่อให้การแปล
มีความสวยงามและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยตัวอย่างการแปลค่านามและนามวลีเหนือจริง
ด้วยกลวิธีนี้ มีดังนี้

ตารางที่ 6 ตัวอย่างกลวิธีการแปลโดยการใช้คำทับศัพท์ปนคำไทย

ลำดับ ที่	ต้นฉบับ	หน้า	ฉบับแปล	หน้า
แฮร์รี่ พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพ์				
1.	Diagon Alley	61	ตรอกไดแอกอน	79
2.	Eeylops Owl Emporium	81	ร้านนกฮูกอวยลีโอปส์	103
3.	A mahogany wand	82	ไม้มะฮอกกานี	105
4.	unicorn hair	84	ขนของยูนิคอร์น	106
5.	phoenix tail feathers	84	ขนหางของนกฟีนิกซ์	106

ลำดับ ที่	ต้นฉบับ	หน้า	ฉบับแปล	หน้า
แฮร์รี พอตเตอร์กับห้องแห่งความลับ				
6.	a prefect badge	30	ตราพรีเฟ็ค	47
7.	Travels with Trolls	44	เดินทางไปกับโทรลล์	61
8.	Quidditch balls	46	ลูกบอลควิดดิช	64
9.	Floo powder	47	ผงฟลู	66
10.	Hogwarts castle	73	ปราสาทฮอกวอตส์	95
แฮร์รี พอตเตอร์ กับ นักโทษแห่งอัซคาบัน				
11.	Grand prize galleon draw	8	รางวัลเกลเลียนประจำปี	19
12.	Azkaban fortress	37	คุกอัซคาบัน	54
13.	Flobberworms	142	หนอนฟลอบเบอร์	175
14.	Zonko Joke Shop	158	ร้านขายของตลกของซองโก้	193
15.	The levitating sherbert balls	197	ลูกอมเชอร์เบตลอยได้	239
16.	Special effects sweets	197	ขนมหวานที่มี “สเปเชียลเอฟเฟ็กต์”	239

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า นักแปลใช้กลวิธีการแปลแบบการใช้คำทับศัพท์ปนคำไทย โดยจะใช้การแปลแบบคำทับศัพท์ในคำประเภทวิสามานยนาม ส่วนคำวิสามานยนามอื่น ๆ จะใช้คำแปลภาษาไทย หรืออาจมีการเพิ่มคำภาษาไทยเข้าไปเพื่อให้การแปลมีความสวยงามและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เช่น

การแปลคำว่า Diagon Alley ซึ่งแปลว่า ตรอกไดแอกอน

Alley เป็นคำประเภทวิสามานยนาม มีความหมายว่า ซอยเล็กๆ ตรอก จึงแปลโดยใช้คำภาษาไทยแทนว่า ตรอก

Diagon เป็นคำประเภทวิสามานยนาม แปลทับศัพท์ว่า ไดแอกอน
 หรือการแปลคำว่า unicorn hair ซึ่งแปลว่า ขนของยูนิคอร์น
 hair เป็นคำประเภทวิสามานยนาม มีความหมายว่า ขน
 unicorn เป็นคำประเภทวิสามานยนาม แปลทับศัพท์ว่า ยูนิคอร์น
 โดยมีการเพิ่มคำว่า ของ เข้าไปเพื่อให้การแปลมีความสละสลวยมากขึ้น

4.3.3 การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์หรือคำยืม คิดเป็นร้อยละ 13.91 เป็นการ
 แปลคำนามและนามวลีเหนือจริงโดยตัดสินใจรักษาคำเดิมจากภาษาต้นฉบับไว้และไม่ผสม
 ด้วยคำแปลภาษาไทยเลย โดยตัวอย่างการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริงจากทั้ง 3 เล่ม
 มีดังนี้

ตารางที่ 7 ตัวอย่างกลวิธีการแปลโดยการใช้คำทับศัพท์หรือคำยืม

ลำดับ ที่	ต้นฉบับ	หน้า	ฉบับแปล	หน้า
แฮร์รี่ พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพ์				
1.	Muggle	5	มักเกิ้ล	15
2.	Knuts	62	คนุตส์	81
3.	goblins	63	ก๊อบลิน	82
4.	Wingardium Leviosa!	171	วิงการ์ดียม เลวีโอซ่า!	209
5.	Locomotor Mortis!	222	โลโคมอเตอร์ มอร์ติส!	270
แฮร์รี่ พอตเตอร์กับห้องแห่งความลับ				
6.	Jiggery pokery	9	จิกเกอร์ โปกเกอร์	21
7.	Lord Voldemort	4	ลอร์ดโวลเดอมอร์	15
8.	Hermes	46	เฮอร์มีส	30
9.	Peskipiksi Pesternomi!	102	เพสกีพิกซี้ เพสเตอร์โนมี!	129
10.	Expelliarmus!	190	เอกซเพลลิอาร์มัส!	232

ตารางที่ 7 ตัวอย่างกลวิธีการแปลโดยการใช้คำทับศัพท์หรือคำยืม (ต่อ)

ลำดับ ที่	ต้นฉบับ	หน้า	ฉบับแปล	หน้า
แฮร์รี่ พอตเตอร์ กับ นักโทษแห่งอัซคาบัน				
11.	Sneakoscope	10	สเน็กโคสโคป	21
12.	The firebolt	51	ไฟร์โบลต์	70
13.	Grim	107	กริม	134
14.	Hippogriffs	114	ฮิปโปกริฟฟ์	142
15.	Shrivelfig	125	ชริฟเวลฟิก	154

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า นักแปลใช้กลวิธีการแปลแบบการใช้คำทับศัพท์ เนื่องจากค่านามและนามวลีเหล่านี้ล้วนเป็นคำประเภทวิสามานยนาม ในการแปลแบบทับศัพท์จะใช้วิธีการถ่ายเสียงโดยถ่ายเสียงพยัญชนะ สระ และตัวสะกดจากคำศัพท์ต้นฉบับออกมาเป็นตัวอักษรภาษาไทย เช่น

Grim แปลโดยการใช้คำทับศัพท์และถ่ายเสียงออกมาเป็นคำภาษาไทยว่า กริม

Sneakoscope แปลโดยการใช้คำทับศัพท์และถ่ายเสียงออกมาเป็นคำภาษาไทยว่า สเน็กโคสโคป

4.3.4 การแปลโดยการใช้คำในภาษาแปลสร้างศัพท์ใหม่ คิดเป็นร้อยละ 7.39 เป็นการแปลโดยการตีความจากค่านามและนามวลีเหนือจริงและใช้คำในภาษาไทยเพื่อสร้างคำใหม่ที่สื่อถึงความหมายนั้น ๆ โดยตัวอย่างการแปลค่านามและนามวลีเหนือจริงมีดังนี้

ตารางที่ 8 ตัวอย่างกลวิธีการแปลโดยการใช้คำในภาษาแปลสร้างศัพท์ใหม่

ลำดับ ที่	ต้นฉบับ	หน้า	ฉบับแปล	หน้า
แฮร์รี่ พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพ์				
1.	Put Outer	16	ที่ดับไฟ	21
2.	Dementors	97	ผู้คุมวิญญาณ	122
3.	a Remembrall	145	ลูกแก้วเตือนความจำ	177
4.	Powerful Dark Magic	198	เวทมนตร์มืดที่มีอิทธิฤทธิ์	240
5.	an invisibility cloak	201	ผ้าคลุมล่องหน	244
แฮร์รี่ พอตเตอร์กับห้องแห่งความลับ				
6.	Invisibility booster	70	ปุ้มล่องหน	92
7.	Invisible ink	233	หมึกล่องหน	282
8.	Arithmancy	252	วิชาตัวเลขมหัศจรรย์	303
แฮร์รี่ พอตเตอร์ กับ นักโทษแห่งอัซคาบัน				
9.	Broken balls	53	ลูกแก้วสลาย	72
10.	All magical arts	103	ศิลปวิทยาแห่งเวทมนตร์คาถา	129
11.	The patronus	233	ผู้พิทักษ์	281
12.	The dementor's kiss	247	จูมพิตของผู้คุมวิญญาณ	298
13.	Nastily Exhausting Wizarding Test	314	การสอบวัดความรู้พอมด เบ็ตเสรีจสมบูรณ์	377

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า นักแปลใช้การตีความคำศัพท์ก่อนทำการแปล เพราะคำนามและนามวลีเหนือจริงเหล่านี้เกิดขึ้นตามจินตนาการของผู้แต่งภาษาดั้งเดิม ไม่ปรากฏในพจนานุกรมภาษาอังกฤษด้วยซ้ำไป จึงไม่มีคำแปลภาษาไทยของคำนั้นโดยตรง นักแปลจึงต้องตีความโดยอาจดูจากรากศัพท์หรือความหมายใกล้เคียง และใช้คำในภาษาไทยไปแทนที่ก่อให้เกิดคำศัพท์ใหม่ เช่น

การแปลคำว่า Dementors หมายถึง ผู้คุมวิญญาณ

Dementors ดัดแปลงมาจากคำว่า dement หมายถึง ทำให้บ้าหรือวิกลจริต นักแปลจึงต้องทำการตีความจากเนื้อหาในหนังสือ ซึ่งคำนี้ผู้แต่งต้องการสื่อถึงเหยื่อที่ต้องเจอกับ Dementors ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมนักโทษไม่ให้หลบหนีจากคุกอัสคาบัน โดยใช้วิธีดูดเอาความรู้สึกดี ๆ จากเหยื่อไปจนหมดสิ้น เหยื่อจึงเกิดอาการบ้าหรือวิกลจริตได้ ดังนั้นเมื่อตีความได้แล้วจึงใช้คำในภาษาไทยสร้างคำศัพท์ใหม่ว่า ผู้คุมวิญญาณ นั่นเอง

4.3.5 การแปลโดยการใช้ทั้งการสร้างศัพท์ใหม่ด้วยการแปลคำยืมแบบตรงตัวและการใช้คำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 5.65 เป็นการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริงแบบตรงตัวผสมกับการแปลโดยใช้คำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงกัน โดยตัวอย่างการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริง มีดังนี้

ตารางที่ 9 ตัวอย่างกลวิธีการแปลโดยการใช้ทั้งการสร้างศัพท์ใหม่ด้วยการแปลคำยืมแบบตรงตัวและการใช้คำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงกัน

ลำดับ ที่	ต้นฉบับ	หน้า	ฉบับแปล	หน้า
แฮร์รี่ พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพ์				
1.	Plain work robes	66	เสื้อคลุมปฏิบัติการแบบเรียบ	85
2.	Chf. Warlock	68	หัวหน้าหมอผี	51
3.	Nice wand for charm work	82	ไม้ดีเหมาะกับการร่ายคาถา	104
4.	a monstrous dog	160	สุนัขปีศาจ	196
5.	Notable Magical Names of Our Time	197	ผู้วิเศษคนสำคัญของยุคเรา	240
แฮร์รี่ พอตเตอร์กับห้องแห่งความลับ				
6.	Transmogrifian torture	141	คาถาทรมาณให้ร่างแข็งตาย	175
7.	a ghost horses	135	ม้าปีศาจ	167
8.	Fluxweed	165	หญ้าน้ำประสาน	202

ตารางที่ 9 ตัวอย่างกลวิธีการแปลโดยการใช้ทั้งการสร้างศัพท์ใหม่ด้วยการแปลคำยืม
แบบตรงตัวและการใช้คำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงกัน (ต่อ)

ลำดับ ที่	ต้นฉบับ	หน้า	ฉบับแปล	หน้า
แฮร์รี่ พอตเตอร์ กับ นักโทษแห่งอัซคาบัน				
9.	A curse breaker	8	เจ้าหน้าที่แก้คำสาป	19
10.	A charm to cure reluctant reversers		คาถาแก้การเปลี่ยนทิศไม่ทันใจ	42
11.	An unbreakable braking charm	51	คาถาใส่เบรคที่ไม่อาจลบล้างได้	70
12.	Water demon	154	ผีน้ำ	188

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า นักแปลใช้การแปลคำนามและนามวลีเหนือจริงแบบ
ตรงตัวผสมกับการแปลโดยใช้คำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เช่น

การแปลคำว่า a ghost horses ม้าปีศาจ

horse แปลตรงตัวว่า ม้า

ghost ไม่แปลตรงตัวว่า ผี แต่เลือกแปลโดยใช้คำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงกันว่า
ปีศาจ

หรือการแปลนามวลี Nice wand for charm work ไม่ดีเหมาะกับการร่ายคาถา

Nice wand แปลตรงตัวว่า ไม่ดี

for ไม่แปลตรงตัวว่า สำหรับ แต่เลือกแปลโดยใช้คำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงกัน
ว่า เหมาะแก่การ

charm work ไม่แปลตรงตัวว่า งานคาถา แต่เลือกแปลโดยใช้คำอื่น
ที่มีความหมายใกล้เคียงกันว่า การร่ายคาถา

5. สรุปและอภิปรายผล

งานวิจัยเรื่อง กลวิธีการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริงในโลกเวทมนตร์ของวรรณกรรมชุด “Harry Potter” สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

5.1 สรุป

จากผลการค้นหาคำนามและนามวลีเหนือจริงในวรรณกรรมชุด แฮร์รี่ พอตเตอร์ เล่มที่ 1 2 และ 3 ผู้วิจัยพบคำนามและนามวลีเหนือจริงทั้งหมด 441 คำ และจากการวิเคราะห์เพื่อหาวิธีการแปล พบว่า

5.1.1 จำนวนกลวิธีที่ใช้ในการแปล จากการรอบกลวิธีการแปล 18 กลวิธี ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลทั้งสิ้น 10 กลวิธี

5.1.2 ลักษณะการใช้กลวิธี จากกลวิธีการแปลที่พบ 10 กลวิธี ผู้แปลมีลักษณะการใช้กลวิธีแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ กลวิธีแบบเดี่ยวและกลวิธีแบบผสม โดยกลวิธีแบบเดี่ยว หมายถึง ผู้แปลใช้กลวิธี 1 ใน 10 กลวิธี เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งในการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริง เช่น กลวิธีที่ 1 การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์หรือคำยืม แปลต้นฉบับภาษาอังกฤษคำว่า “Muggle” เป็นภาษาไทยว่า “มักเกิ้ล” ส่วนกลวิธีแบบผสม หมายถึง จาก 10 กลวิธี ผู้แปลใช้กลวิธีตั้งแต่ 2 กลวิธีขึ้นไปในการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริง เช่น ใช้กลวิธีแบบผสมระหว่าง กลวิธีที่ 3 การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์หรือคำยืมแล้วใส่คำจำแนกประเภทอย่างกว้าง ๆ ผสมกับ กลวิธีที่ 2 การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์ปนคำไทย ในการแปลต้นฉบับภาษาอังกฤษ “a Nimbus Two Thousand” เป็นภาษาไทยว่า “ไม้กวาดนิมบัสสองพัน”

5.1.3 กลวิธีการแปลที่ใช้มากที่สุด จากลักษณะการใช้กลวิธีการแปลทั้งแบบเดี่ยวและแบบผสม พบว่ากลวิธีที่ผู้แปลใช้มากที่สุด 5 อันดับแรกเรียงลำดับตามค่าความถี่จากมากไปน้อย มีดังนี้

- (1) การแปลโดยการสร้างศัพท์ใหม่ด้วยการแปลคำยืมแบบตรงตัว
- (2) การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์ปนคำไทย
- (3) การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์หรือคำ
- (4) การแปลโดยการใช้คำในภาษาแปลสร้างศัพท์ใหม่
- (5) การแปลโดยการใช้ทั้งการสร้างศัพท์ใหม่ด้วยการแปลคำยืมแบบตรงตัวและการใช้คำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงกัน

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่า นักแปลเลือกใช้กลวิธีการแปลทั้งสิ้น 10 กลวิธี จากกรอบกลวิธีการแปล 18 กลวิธี โดยมีการใช้ในสองลักษณะ คือ กลวิธีแบบเดี่ยว และกลวิธีแบบผสม โดยกลวิธีการแปลที่ใช้มากที่สุด 5 อันดับแรก สะท้อนให้เห็นว่า โดยส่วนใหญ่นักแปลใช้กลวิธีแบบเดี่ยวในการแปลคำนามหรือนามวลีหนึ่งจริง เนื่องจาก นักแปลต้องการรักษาลักษณะเด่นของวรรณกรรมจินตนาการบริสุทธิ์ที่ไม่ปกติธรรมดา ความเหนือธรรมชาติ และมีชีวิตที่แปลกประหลาด ดังที่ ชัยวัฒน์ คุประตกุล (2554) ได้อธิบายไว้ว่า และ Kotarba (2016) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของจินตนาการที่ควรมี บทบาทสำคัญ ได้แก่ เหตุการณ์ในเรื่องราวที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง เรื่องราวนั้น ถูกตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่มีอยู่จริง และตัวละครใช้อำนาจพิเศษหรือกลยุทธ์อันแปลกประหลาด ในการแก้ปัญหา นอกจากนี้ ผู้วิจัยคิดว่านักแปลพยายามใช้แนวทางการแปลวรรณกรรม ของ Israel (อ้างถึงในวิลยา 2547) ที่กล่าวว่า นักแปลควรเก็บรากฐานของตัวบท ลักษณะ ความเป็นต่างประเทศเพื่อขยายขอบฟ้าหรือขอบเขตการรับรู้ด้านวัฒนธรรมของผู้อ่าน ฉบับแปลไว้ และบทแปลควรมีลักษณะ “เปิด” เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจต้นฉบับได้อย่างหลากหลาย หรือเข้าถึงความหมายได้หลายนัยหรือความหมายแฝงเช่นเดียวกับในต้นฉบับ ส่วนกลวิธี แบบผสมนั้น นักแปลจะใช้เมื่อไม่สามารถใช้กลวิธีการแปลอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงชนิดเดียว ได้ จึงใช้กลวิธีการแปลแบบผสมเพื่อแก้ปัญหการแปลคำนามและนามวลีหนึ่งจริง โดยเฉพาะนามวลีหนึ่งจริงที่มีจำนวนคำที่ประกอบขึ้นมาเพื่อแสดงถึงสิ่งที่ไม่ปกติธรรมดา มากกว่าหนึ่งคำ แม้ว่าจะไม่มีการใช้กลวิธีแบบผสมนี้มากนัก แต่ก็ถือว่าเป็นลักษณะการใช้ กลวิธีการแปลที่น่าสนใจ เพราะแสดงให้เห็นว่า ในบางครั้งเพื่อเก็บความหมายให้ครบถ้วน นักแปลจำเป็นต้องใช้กลวิธีการแปลมากกว่าหนึ่งกลวิธี

นอกจากนี้จากกลวิธีที่นักแปลใช้มากที่สุด 5 อันดับแรกเรียงลำดับตามค่าความถี่ จากมากไปน้อย พบกลวิธีการแปลลำดับที่ 1-3 คือ การแปลโดยการสร้างศัพท์ใหม่ด้วยการแปล คำยืมแบบตรงตัว การแปลโดยการใช้คำทับศัพท์ปนคำไทย และการแปลโดยการใช้คำ ทับศัพท์หรือคำยืม ล้วนเป็นการใช้กลวิธีการแปลที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำยืมหรือคำทับศัพท์ ทั้งสิ้น สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยและวัฒนธรรมไทยคุ้นเคยกับการใช้คำภาษาอังกฤษ มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังที่อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544) ระบุว่า สิ่งสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงภาษา คืออิทธิพลของภาษาอังกฤษและการแปลภาษา โดยคนไทยคุ้นเคย

กับภาษาอังกฤษมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 เนื่องจากเป็นสมัยแห่งการใช้การแปลเป็นเครื่องมือสำคัญในการเผยแพร่ความรู้และวิทยาการต่าง ๆ ของโลกตะวันตกให้กับประเทศไทย มีการใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติมาโดยตลอด นอกจากนี้ สุภัทร แก้วพัตร (2560) ยังเสริมอีกว่า ระบบการสื่อสารและเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามากขึ้นทำให้สังคมไทยเปิดรับสิ่งใหม่ ๆ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษได้อย่างง่ายดาย รวดเร็ว และสะดวกมากยิ่งขึ้น อิทธิพลของภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่มีต่อภาษาไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ส่งผลต่อลักษณะการใช้ภาษาไทยที่หลากหลายมากขึ้น จึงทำให้การใช้คำยืมหรือคำทับศัพท์ในภาษานั้นไม่ใช่เรื่องแปลกประหลาดหรือสิ่งใหม่แต่อย่างใด จึงเป็นที่มาของการใช้กลวิธีการแปลโดยส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำยืมหรือคำทับศัพท์นั่นเอง

5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

กลวิธีการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริงในวรรณกรรมเยาวชนชุด “Harry Potter” สามารถสร้างองค์ความรู้ให้แก่วงการแปลวรรณกรรม โดยนักแปลที่สนใจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ เช่น

(1) ด้านการแปลวรรณกรรม นักแปลสามารถนำกลวิธีการแปลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการแปลเมื่อต้องแปลวรรณกรรมจินตนาการบริสุทธิ์ที่มีคำนามและนามวลีเหนือจริงที่แสดงถึงความไม่ปกติธรรมดา ความเหนือธรรมชาติ และมีชีวิตที่แปลกประหลาด หรือเหตุการณ์ที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริงหรือสถานที่ที่ไม่มีอยู่จริง

(2) ด้านการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาภาษาและการแปล เช่น หลักสูตรหรือสาขาวิชาทางด้านภาษาอังกฤษและการแปล ทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นหนึ่งในรายวิชาโดยสามารถใช้เป็นเนื้อหาในการสอนเรื่องการใช้กลวิธีการแปลและฝึกฝนวิธีแปลให้กับผู้เรียนหรือผู้ที่สนใจ

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจทำงานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีการแปลต่อไป ดังต่อไปนี้

(1) ควรมีการวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำนามและนามวลีเหนือจริงในวรรณกรรมเยาวชนชุด “Harry Potter” เล่มที่ 4-7 เพื่อศึกษาต่อว่าใช้กลวิธีการแปลเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่

(2) ควรมีการวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำนามและนามวลีให้เนื้อจริงในวรรณกรรมจินตนาการบริสุทธิ์เรื่องอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการแปลของนักแปลท่านอื่น ๆ ว่ามีความเหมือนหรือคล้ายกับกลวิธีการแปลที่ใช้ในวรรณกรรมเยาวชนชุด “Harry Potter” หรือไม่

(3) เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้เน้นศึกษากลวิธีการแปลในระดับคำและวลีเท่านั้น ผู้ที่สนใจควรที่จะนำความรู้ที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้ไปต่อยอดการศึกษากลวิธีการแปลในระดับโครงสร้างซึ่งเป็นระดับที่ใหญ่ขึ้นซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อวงการแปลวรรณกรรมและการแปลประเภทอื่น ๆ ต่อไป

7. เอกสารอ้างอิง

ชัยวัฒน์ คุประตกุล. (2554). มิติการแปลวรรณกรรมจินตนาการ. **วารสารภาษาและวัฒนธรรม**. 30 (1), 83 – 98.

วิลยา วิวัฒน์ศร. (2547). **การแปลวรรณกรรม**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาตะวันตก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เจ. เค. โรว์ลิง. (2546). **แฮร์รี่ พอตเตอร์ กับนักโทษแห่งอัซคาบัน** [Harry Potter And The Prisoner Of Azkaban] (วิไลพร หวังช่อกุล, แปล). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊ค. (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. 1999)

เจ. เค. โรว์ลิง. (2546). **แฮร์รี่ พอตเตอร์ กับศิลาอาถรรพ์** [Harry Potter And The Sorcerer's Stone] (สุมาลี, แปล). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊ค. (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. 1998)

เจ. เค. โรว์ลิง. (2546). **แฮร์รี่ พอตเตอร์ กับห้องแห่งความลับ** [Harry Potter And The Chamber Of Secrets] (สุมาลี, แปล). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊ค. (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. 1999)

สสส. (2557). **วรรณกรรม 50 เรื่อง ที่ต้องอ่านก่อนโต**. กรุงเทพฯ: บริษัททอมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

สัณณวี สายบัว. (2542). **หลักการแปล**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุพรรณิ ปันมณี. (2546). **การแปลขั้นสูง**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุภัทร แก้วพัตร. (2560). **ภาษากับสังคม**. อุดรธานี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
- อัจฉรา เทพแปง. (2555, กรกฎาคม – ธันวาคม). กลวิธีการแปลคำนามประสมจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในนวนิยายเรื่อง “แฮร์รี่ พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพ์”. **วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. 14 (1), 95-104.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2544). **ภาษาศาสตร์สังคม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Baker, Mona. (2011). In **Other Words: A Coursebook on Translation**. (2nd ed.). Oxon: Routledge.
- Kotarba Polly L. (2016). **Harry Potter: A Link to the Fantasy Genre**. Retrieved August 1, 2016, from www.uh.edu/honors/...and.../pdfs/...novels/kotarba-03-kid-lit.pdf
- Makinen, Katri. (2010). **Harry Potter and The Challenges of Translation: Treatment of personal names in the Finnish and German transitions of the three first Harry Potter books by J.K. Rowling**. Master's Thesis, Department of Languages English University of Jyväskylä.
- Rowling, J.K. (1999). **Harry Potter And The Chamber Of Secrets**. New York: SCHOLASTIC PRESS.
- Rowling, J.K. (1999). **Harry Potter And The Prisoner Of Azkaban**. New York: SCHOLASTIC PRESS.
- Rowling, J.K. (1998). **Harry Potter And The Sorcerer's Stone**. New York: SCHOLASTIC PRESS.